

Vai puustriljonu eiro vērtais īpašais fonds vāciešiem būs “vēsturiska iespēja”?

Avoti: Vācijas informācijas vietnes

Savā pirmajā kopīgajā [aicinājumā](#) Vācijas federālo zemju klimata konsultatīvās padomes aicināja vācu politikas veidotājus izmantot “vēsturisko iespēju”, ko piedāvā Vācijas 500 miljardu eiro lielais īpašais fonds, infrastruktūras un klimata neitralitātes projektiem, lai veicinātu emisiju samazināšanas un klimata pielāgošanās pasākumus.

Pirms Vācijas federālo zemju finanšu ministru sanāksmes šīs federālo zemju klimata padomes paziņoja, ka aizdevumu finansētā programma, - tā ir lielākā Vācijas vēsturē, jāizmanto, lai stiprinātu ekonomikas konkurētspēju, sabiedrības labklājību un sistemātiski īstenotu efektīvus klimata pasākumus.

Klimata padomdevēju konsultatīvās padomes pašlaik darbojas 11 no 16 Vācijas federālajām zemēm. Šīs ekspertu institūcijas, kurās darbojas pētnieki un dažādu jomu speciālisti, konsultē federālo zemju valdības par to, kā politikas veidošanā īstenot zinātniskos atklājumus. Padomdevēji paziņoja, ka viņi piedāvā savu palīdzību federālajām zemēm, kuras no šī fonda saņems 100 miljardus eiro, lai finansētu savus projektus.

Visām investīcijām, kas veiktas no šīs speciālās programmas fonda, ir jābūt saderīgām ar federālo zemju un federālās valdības klimata mērķiem, - tā paziņoja konsultatīvo padomju pārstāvji. Infrastruktūras projektiem jābūt izstrādātiem tā, lai tie būtu kvalitatīvi augstā līmenī un spētu izturēt klimata pārmaiņu ietekmi, tostarp postošākos plūdus, sausumu un citus ekstremālus laika apstākļus.

“Šobrīd pieņemtie investīciju lēmumi ietekmēs mūsu infrastruktūru turpmāko desmitu gadu garumā,” norādīja ekonomiste, IFO institūta un Bavārijas klimata padomes locekle Karēna Pitela. “Tiem ir jābūt saskaņā ar klimata neitralitāti un noturību, citādi tie kļūs par dārgu risku.”

Jēnas Universitātes hidroģeoloģijas pētnieks un Tīringenes konsultatīvās padomes loceklis Kaijs Ūve Toče aicināja Vāciju kļūt par tehnoloģisko līderi klimata pielāgošanās jomā. Investīcijās ir jāiekļauj kvalitatīvāka datu apkopošana par klimata ietekmi uz transportu, ēkām un enerģētikas sistēmu, kā arī nepieciešama pētniecības un izglītības lomas palielināšana.

Vācijas zemju konsultatīvās padomes noteica arī galvenās investīciju jomas, tostarp atjaunojamās enerģijas izmantošanas paplašināšanu, elektrotīkla modernizāciju, tīru un integrētu mobilitāti, klimata izturīgu infrastruktūru, dabā balstītus risinājumus un vispārēju pētniecības un inovāciju veicināšanu, lai atbalstītu šīs nozares fundamentāli. „Mērķtiecīgas investīcijas šajās jomās ne tikai stiprina klimata rīcību, bet arī rūpniecību, vietējo vērtību radīšanu un dzīves kvalitāti,” norādīja eksperti.

Speciālisti uzsvēra, ka pašvaldību loma ir īpaši būtiska, lai šī fonda investīcijas būtu veiksmīgas. “Pašvaldību klimata rīcība ir sabiedrības labklājība, tā nodrošina sociālo kohēziju un aizsargā vietējo ekonomiku,” teica Maike Šmidta, Bādenes-Virtembergas klimata padomes vadītāja un ZSW institūta pētniece.

Vācu valdība tiek arī kritizēta par to, ka izmanto šo aizņērumu paketi, kas paredzēta, lai desmit gadu laikā nodrošinātu papildu līdzekļus infrastruktūras modernizācijai un klimata neitralitātei, lai novirzītu izdevumus no pamata budžeta un novirzītu līdzekļus projektiem, kas neatbilst mērķim. Vācijas Nacionālā ekonomikas ekspertu padome - „*Wirtschaftsweise*”, jau 2025. gada beigās brīdināja, ka izdevumiem no šī milzīgā fonda jābūt “papildinošiem un produktīviem”. Pretējā gadījumā tas varētu apdraudēt vācu ekonomikas īstermiņa izaugsmes potenciālu un valsts ilgtermiņa parāda ilgtspēju.